

MEMO

aan : Gemeente Gemert-Bakel
van : [REDACTED]
datum : 7-9-2021 en 4-10-2021

onderwerp : Beroep bestemmingsplan 'Gemert-Bakel Buitengebied 2017' Grensweg 55 Elsendorp
inzake archeologie

Inleiding

In verband met het ingediende beroepsschrift op de Dubbelbestemming Waarde – Archeologie 5 in het bestemmingsplan 'Gemert-Bakel Buitengebied 2017' op de Grensweg 55 Elsendorp en de omliggende gronden, heeft de gemeente Gemert-Bakel aan de ODZOB gevraagd om mee te denken in het beantwoorden hiervan.

Inhoud beroepsschrift

1. De locatie is ter plaatse van het agrarisch bedrijf al bebouwd met bedrijfsgebouwen en aanverwante bebouwing als sleufsilo's, waarbij de ondergrond reeds verstoord is.
2. Op de omliggende gronden worden al vele jaren schorseneren geteeld, waarbij de ondergrond tot een diepte van 80 cm wordt bewerkt. Tot die diepte is de grond dus reeds verstoord.
3. Bovenal lijkt deze teelt nu ineens strijdig met het bestemmingsplan, vanwege deze dubbelbestemming.
4. Ook is op het perceel in het verleden een vliegtuig uit de oorlog uit de grond gehaald. Deze gronden zijn dus ook reeds tot een aanzienlijke diepte verstoord.

Beantwoording beroepsschrift

1. De locatie van het agrarisch bedrijf is aangeduid met de dubbelbestemming archeologie 5, vanwege een aanduiding als zone met een middelhoge archeologische verwachting op de archeologische verwachtingen- en waardenkaart van de gemeente Gemert-Bakel. De middelhoge archeologische verwachting berust op het feit dat hier een dekzandrug gelegen is met een laagte. Dekzandkopjes waren in het verleden, vanwege de relatief hoge ligging, aantrekkelijke vestigingsplaatsen en hebben daarom een hoge archeologische verwachting. Belangrijk voor de archeologische verwachting is wel dat sprake is van een intacte bodem. Om de intactheid van de bodem te kunnen beoordelen is de hoogte op het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN) vergeleken met oude hoogtes (1961) en de geomorfologische kaart. Hieruit blijkt dat de locatie van het agrarisch bedrijf niet is afgegraven of geëgaliseerd.

Ten aanzien van de bestaande bebouwing kan op basis van de BAG gegevens worden opgemaakt dat een deel van de bestaande gebouwen na 1980 is gebouwd. Uit, in de regio uitgevoerd, archeologisch onderzoek blijkt dat archeologische resten onder bebouwing van vóór 1980 vaak nog prima behouden zijn en kunnen worden onderzocht. Dat heeft ermee te maken dat tot ca. 1980 alleen werd gegraven om de funderingen van de bebouwing in te graven en dat niet de hele bouwput tot in het gele zand werd ontgraven. De funderingen zelf werden op de natuurlijke ondergrond (dekzand) geplaatst. Aangezien dit ook het niveau is waarop archeologische resten zich manifesteren, is de archeologie vaak niet door deze gebouwen/funderingen beschadigd. Dit geldt niet voor bebouwing van na 1980. De ondergrond onder deze gebouwen moet vanwege de bouwwijze meestal als verloren/ verstoord beschouwd worden.

Bovenstaande is een reden om te adviseren de hoge archeologische verwachting en dus de dubbelbestemming Waarde - Archeologie 5 ter plaatse van het bedrijfsperceel te handhaven. De ondergrond onder de bebouwing van na 1980 moet vanwege de bouwwijze als verloren/ verstoord beschouwd worden. De dubbelbestemming archeologie kan ter hoogte van deze gebouwen verwijderd worden. Dit is aangepast op de archeologische verwachtingen- en waardenkaart (zie hieronder).

In de hierboven geschreven tekst wordt uitgegaan van de standaard bouwwijze. Indien Appellant kan aantonen dat de andere gebouwen en silo's dieper zijn gefundeerd dan 40 cm onder maaiveld c.q. onderkelderd zijn, dan kan de dubbelbestemming ter plaats van deze bebouwing aangepast worden.

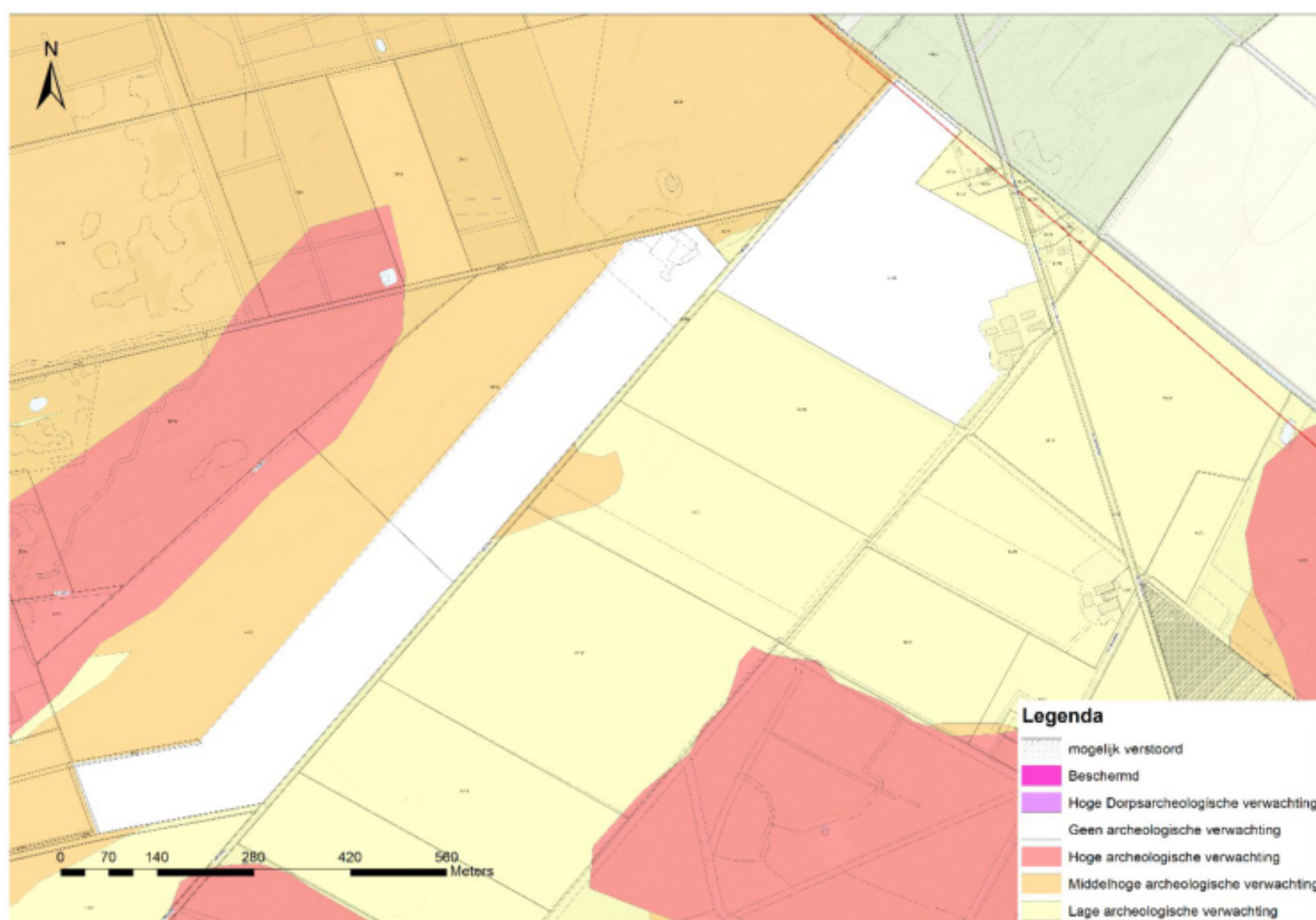
2. De rondom het agrarisch bedrijf gelegen gronden zijn (deels) aangeduid met de dubbelbestemming archeologie 5, vanwege een aanduiding als zone met een middelhoge archeologische verwachting op de archeologische verwachtingen- en waardenkaart van de gemeente Gemert-Bakel. Voor het gebied dat aangeduid is met dubbelbestemming archeologie is hetzelfde onderzoek gedaan als hierboven. Hieruit blijkt dat de dekzandkop niet meer overal even intact is. Daarnaast is er nog een ander verschil: de diepe bodembewerking door de bestaande teelt van schorseneren. In dit gebied worden op basis van de bodemkaart veldpodzolen verwacht. Dat betekent dat de archeologische resten slechts worden "beschermd" door een A-horizont van maximaal 30 cm dik. Het is daarom de verwachting dat de archeologische resten door de diepe bodembewerking reeds verstoord zijn geraakt. Als appellant kan verduidelijken op welke percelen schorseneren worden geteeld en daarvoor "bewijzen" kan aanleveren, bijvoorbeeld in de vorm van de registratie van de percelen bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (de metelling), kan de archeologische verwachting van de betreffende percelen naar beneden bijgesteld worden en de dubbelbestemming archeologie aangepast worden.
3. Zie bovenstaande. Wanneer appellant kan verduidelijken op welke percelen schorseneren worden geteeld (inclusief perceelsnummers), kan de archeologische verwachting naar beneden bijgesteld worden.
4. Dit is interessante informatie voor de historie van Gemert-Bakel. Is bij appellant "bewijs" of meer informatie bekend over de vliegtuigcrash en / of het type vliegtuig en de precieze locatie waar het vliegtuig is opgegraven. Wanneer appellant kan verduidelijken op welk perceel het vliegtuig uit de grond is gehaald (inclusief perceelsnummer), kan de archeologische verwachting naar beneden bijgesteld worden.

Aanvulling 4 oktober 2021

Door Appellant zijn nadere gegevens aangeleverd. Door middel van teelcontracten en kaarten zijn de percelen aangeduid waar diepe bodembewerking heeft plaatsgevonden voor de teelt van schorseneren. Omdat eventuele archeologische resten al vanaf een diepte van 30 cm onder maaiveld verwacht kunnen worden, is de verwachting dat een eventuele archeologische vindplaats op deze percelen verstoord is door deze bodembewerking. Daarom kan de archeologische verwachting van deze percelen naar beneden worden bijgesteld naar geen archeologische verwachting. De dubbelbestemming archeologie kan hier uit het bestemmingsplan verwijderd worden.

Tevens zijn door appellant gegevens aangeleverd over de bebouwing op het erf. Daaruit blijkt dat onder het merendeel van de bestaande gebouwen een kelder aanwezig is. Hier worden geen intacte archeologische vindplaatsen meer verwacht. Omdat de bodemopbouw op een groot deel van het erf niet meer intact is, is de verwachting dat op het resterende deel van het erf alleen flarden van archeologisch vindplaatsen aangetroffen kunnen worden. Dit afwegend tegen de lage archeologische verwachting is besloten de archeologische verwachting van het erf ook naar beneden bij te stellen tot geen archeologische verwachting (zie afbeelding hieronder).

De dubbelbestemming archeologie kan ook hier uit het bestemmingsplan verwijderd worden.

Bijgestelde archeologische verwachtingen en waardenkaart van de gemeente Gemert-Bakel